

Dieblirket dog kun ere saaledes, at man endnu kan tvivle om deres Varighed, maa man imødegaa dem ved temporære Foranstaltninger, ved Dyrtidstillæg og midlertidige Tillægslove. Det andet Thing, der uden videre, uden at undersøge Graden af Trangen og Nødvendigheden af et Tillæg, forfattede et af Regjeringen indbragt Lovforslag, fandt sig dog tilsidst saa overbevist om, at Noget maatte her gøres, at det selv i en anden og, som jeg tror, uheldig Form indbragte et Forslag om Forhøielse; men, vel at mærke, — og det er det Karakteristiske, hvortil jeg skal komme tilbage, — der skulde kun gøres Noget for de lavest Lønnede Embedsmænd. Naar man gaar ud fra den Forudsætning, at Embedsmændene ikke kunne møde med et Retskrav, men kun have et Billighedskrav og bør appellere til Statens Humanitet og Udelmod som Arbeidsgiwer, indtræder der paa en vis Maade Noget, der ligner en Gave, og vil man antage dette, kan man sige, at der gives en Almisse til de Trængende; men det er ganske vist en ensidig Betragtning. Det, der her er Tale om, er tværtimod en Forhøielse i Arbeidslønnen, der tilstaaes af en Arbeidsgiwer, der erkjender, at han vinder alt for Meget ved de afsluttede Kontrakter, imedens Arbeiderne tabe alt for Meget ved Kontraktens fulde Opretholdelse under de givne Omstændigheder. Man maa se Sagen fra begge Sider, og det er overordentlig væsentligt at holde fast paa, at det dog ikke er en Almisse, der er Tale om, men en billig Rettelste af de indgaaede Kontrakter, fordi de ikke passe paa de virkelige Forhold. Det er en ensidig Betragtning, at det Sele, der her er Spørgsmaal om, er en ren Nødgave for at hindre Embedsmændene fra, lad os sige, at fulde ihjel. Man kan betragte Tillegget som en Almisse, en Anstuelste, der har gjort sig gjældende i det indbragte Lovforslags Titel, der taler om Tillæg til Lønningerne for de lavest Lønnede Embedsmænd; men det forekommer mig dog, at Tillegget, naar man ser lidt nære paa det, maa betragtes som et Tillæg til Arbeidsløn paa Grund af Kontraktens, i Forhold til de virkelige Omstændigheder ubillige Karakter, og det er derfor klart, at Kravet, Billighedskravet paa en saadan Forbedring i Arbeidslønnen er fuldstændig ens for alle Embedsmænd, lige saa vel for dem, man sædvanlig kalder de høitlønnede, som for dem, man kalder lavtlønnede. Det er jo givet, at selv for de høitlønnede Embedsmænd er Lønnen ikke Andet end, hvad man er kommen overens om at betragte som et passende og sømmeligt Bederlag for den Tjeneste, de yde; deres Tjeneste er vigtigere og større og maa derfor være dyrere. Man maa derfor betragte dette Misforhold mellem den givne Arbeidsløn og de Fornødenheder, der skulle tilveiebringes derfor, ikke for den Enkelte alene, men for Alle, og vil man udslette eller fjerne Almisseforestillingen, maa man anerkjende dette, at alle Embedsmænd have et billigt Krav paa

Forhøielse. Jeg siger imidlertid ikke, at man skal tilfredsstille det i samme Grad for Alle — det er hverken foreslaaet her eller har tidligere været det —, fordi Kravet efter min Mening er blandet. Det er et Billighedskrav blandet med et Nødens og Trængens Krav, og derfor fremtræder dette Nødens og Trængens Krav og lægger sit Lod i Vægtstaaalen, saa at der opstaar en Forstærkning paa den ene Side. Naar vi imidlertid komme til en endelig Forhandling om de faste Gager, vil og maa man dog sige: Naar Lønnen for dette Arbejde passende var 3,000 Rd. eller 4,000 Rd. ved de daværende Priser, og disse nu absolut ere 100 pSt. høiere, saa maa man sige, at Lønnen ogsaa maa være 100 pSt. høiere, hvad enten Lønnen var lav eller høi; thi man maa jo erkjende, at man, uden at betale en passende Løn, ikke faar brugbare og dygtige Embedsmænd, heller ikke til de høieste Stillinger. Man skuffer sig dernæst meget, naar man siger, at Nøden og Trængen ikke ogsaa udenfor de lavest Lønnede Embedsmænds Kredse er tilstede, jeg vil ikke sige hos de høit Lønnede Embedsmænd, thi der gives ikke høit Lønnede Embedsmænd i Danmark. Det er virkelig en Misforstaaelse, naar man tror dette. Den høieste Gage, der betales en Embedsmænd, er 6,000 Rd., og det er Ministergagen. Men veed de Herrer, hvor længe denne Gage har været uforandret? Den har været uforandret siden Høifalig Kong Frederik den 6tes Tid, og skal jeg sige Sandheden, er det en af de allerførste Forfærdigheder i alle vore Gagerereguleringer, at vi have ladet denne Gage blive staaende som Maximum. Den Burdering, som herved antydes, af, hvad der gøres i Statens Tjeneste ved Anvendelse af Dygtighed og Opoffrelse af Tid og Kræfter og Opoffrelse af Sindero, er aldeles forkert, og en Burdering, som tilsidst maa føre til, at de Mænd, man kunde ønske at faae til Ministre, faar man ikke, undtagen man siger, ja, en Minister maa i Forveien være en privat rig Mand. Om man gjør godt ved at tilføie denne Indskrænkning, jeg vil ikke sige, veed jeg ikke, jeg vil sige, jeg veed, at det ikke er godt. Der kan være meget gode Ministre, som ere rige Mænd; men det er ikke godt at sige, at, for at Landet kan faae en Minister, skal denne Mand absolut være rig. Forholdet har forandret sig i den Grad, at, medens til en Tid en Ministergage var 6,000 Rd. og en Bankdirektør-Gage 3,000 Rd., er Bankdirektørens Gage nu den samme som Minister-Gage. Det er betegnende for, hvorledes det private Arbeides Værdi og Betalingen derfor er stegen i Forhold til Værdien af det Arbeide, der ydes til Staten. Dette skal jeg imidlertid nu forlade. Jeg vil altsaa sige, at der gives ikke her høie Lønninger. Naturligvis skal jeg slet ikke negte, at der er visse Embeder, som ikke ere godt ordnede, at der er et eller andet, der forholdsvis er ganske godt lønnet, men i Almindelighed ere Gagerne ikke høie, og